

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra . . . 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

EC-piacz, Simonffy-háza
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A kormány és az alföldi szocialisták.

Debreczen, február 28.

(K.) Pár év előtt a munkás nép szocializmusa kifejezést nyert és azóta olyan fenyegető mérvben fejlődött, hogy a kormány-körök nemcsak annak leküzdése, de a szocializmus melegágyát képező éhínség enyhítése végett különleges intézkedéseket tettek, sőt ezután is tenni szándékoznak.

Mert az tagadhatlan és önmagunkat áltatnók, ha az ellenkezőt igyekeznek hangoztatni, hogy az alföld leggazdagabb vidékein: Békésben, Csongrádban, a Magyar Kánaánban szocialisták igyekeznek a társadalom békéjét megromlani; sőt a mi hajdumegyei józan népünk egy részét: a püspökladányiakat is kezdi magával ragadni az inség láza és beállnak szocialistáknak.

Ez ugyan nem az a szocializmus, mely a külföldön a tőke uralma és a gyárak tulajdonosainak despotizmusa ellen irányul; ez egész különjelleget mozgalom, mely a magyar földből sarjadzik ki.

Az éhínség nem tud gondolkozni; a láztól lüktető vér előnti az agyat és a ki fölött hatalmat nyert az így keletkezett rendellenes állapot, az nem tudja megkülönböztetni a jogszerűséget a törvényellenességtől; az fejjel rohan vakon a törvénynek, a fennálló jogrendnek. Törzuz a falatért és ha a jogrend megvédeése végett közbelép a fegyveres erő, ellene szegül annak is és keresi a falatot ott, a hol bővebben van; fölkeresi a szilárd falak között magát biztonságban érző tőkét és bárha fejét összezuzza is a támadásban, a kierőszakolt falattal tovább áll és újból kezdi, ha az elfogyott.

Világos tehát az a szomorú tény, hogy fenyegető jelenséggel állunk szemben és bármennyire is igyekezzenek szépitni egyesek a szomorú tényeket, az való, hogy az alföldi inség elviselhetlen. És a mily jelenségek ez okból keletkeznek, azok gondolkodóvá teszik az államhatalmat, mert szinte veszedemesekké válnak az által, hogy a mozgalmat a külföldi szocialistáknak az a töredéke igyekszik a maga céljaira kihasználni, mely mindent gyűlöli, a mi munka: nem riadna vissza semmiféle eszköz felhasználásától, csak hogy itt is kitörésre bírja az elégedetlen elemeket.

A mint mondók, a mi proletárjainkat nem a tőke elleni elkeseredettség vitte a munka-kerülő táborába. Magyarország talajviszonyainál fogva is a mezőgazálkodásra van utalva a népessége sem oly nagy, hogy a gyáripar a mi magyar munkásainkkal virágozzék fel.

A megélhetés, a családfenntartás

nehézsége, vagy éppen lehetetlensége azonban nálunk is alapoka, ép úgy, mint a külföldön, az elkeseredésnek és ez az eltagadhatatlan tény, melylyel számolnunk s melyet gyorsan orvosolnunk kell, mert az éhínség a legmakacsabb, legengesztelhetlenebb forradalmár.

Az éhező nép ma még csak gyűlöszek és munkaért kiált; de ki tudja milyen jelszót fog használni, ha a gyógyszer meg nem kapja gyorsan?

Ezeknek a fenyegető tüneteknek a szemlélésénél a legmelegebb elismeréssel kell adóznunk Wlassics vallás- és közoktatásügyi miniszterünk azon humanizmusról és mély államférfiúi belátásáról tanuskodó kezdeményezéseknek és intézkedéseknek, melyekkel — mint már többször említők — a p-ladányi vallásalapítványi nagy birtok felügyelőségét utasította, hogy addig is, míg a nagy bérletek ideje lejár, a házilag kezelt birtokrészből mintegy 1000 holdat a nyomorgó nép között apró bérletekkel a legmáltányosabb föltételek mellett osszon ki.

Ez az egyedüli helyes ut a fenyegető veszély elhárítására és megelőzésére és hisszük, hogy ezt az intézkedést ki fogja egészíteni a további intézkedés, mely szerint feles tengeri földet, harmados kapás földet osztanak ki a népnek, aratásra pedig annyit adnak ki neki, a mennyit el bír végezni.

Igy remélhető, hogy az inség enyhülni fog és remélhető az is, hogy a földmivelésügyi miniszter is követni fogja minisztertársá példáját. De egyet nem szabad kifelednünk a számításból: a néppárt excellenciás vezetőit. Rajtuk áll, hogy ne legyen csúfság a nevük; ne csak szóval hirdessék, hogy a nép javát akarják, hanem tényekkel is igazolják azt. Akkor aztán elmúlik az alföldi szocializmus fenyegető veszélye.

Belföldi hírek. (Zsilinszky a miniszteriumban.) Zsilinszky Mihály kultuszminiszteri államtitkár tegnap délben foglalta el hivatalát. Wlassics miniszter rövid üdvözlő szavak kíséretében bemutatatta a tisztviselői karnak Gömör Oszkár miniszteri tanácsos üdvözlő Zsilinszkyt, ki szép szavakban köszönte meg a fogadtatást. (Az 1895. évi költségvetés.) A főrendiház alig fogja, úgy a mint kilátásba helyeztetett, az 1895. évi költségvetés tárgyalását, már márczius hó 11-én megkezdhetni, sokkal inkább valószínű ez, hogy a főrendiház legközelebbi ülését csak márczius 14-én vagy 15-én tartja, s ezen kezdi meg a költségvetés tárgyalását, a mely 4-5 napot mindenesetre igénybe fog venni, ug, hogy a hátralevő két egyház politikai törvényjavaslatra csak márczius 20-ika körül kerül a sor (Uj Magyar telep Arad megyében.) Kresztaménesen a volt Eggenhoffer József-féle 2460 holdas birtokot, a jelenlegi tulajdonosok, dr. Kehl Lipót és Asbóth Gyula eladták az endődi magyar telepeseknek, kik új községet fognak ott alkotni. (Egy képviselő csődben.) Fővárosszerte nagy feltűnést kelt a Bobula János ors. gy. képviselő

ellen elrendelt csőd. Bobulát a főváros legkiválóbb építészei közé számították Számos alkotása díszíti a fővárost. A csődöt a központi takarékpénztár kérte. Csödbe jutván, ha a csődöt meg nem szüntetik, mandátumáról le kell mondania. Ez esetben Lublón hír szerint Zsilinszky államtitkárt léptetik fel. (Ehunytfőrendi házitag.) Mihajlovics Milán főrendiházi tag tegnap végelegyenű ében elhunyt Zomborban.

Külföldi hírek. (A német császár) tegnap meglátogatta Bécsben a főhercegeket és az idegen fejedelmi személyiségeket kik délután viszonzták a látogatást. Délután 5 órakor Vi mos császár a Hofburgból gyalog ment a külügyminisztériumba, a hol fél óráig tartó látogatást tett gróf Kálnoky külügyminiszternél, mire visszatért a Hofburgba. A családi ebéd után Vilmos császár elbúcsúzott az uralkodóház tagjaitól és azután fél 8 órakor gróf Eulenburg nagykövethoz hajtatót. Kinél másfél óráig időzött. Vilmos császár koszoruját délután fél 6 órakor tette le egy porosz tábornok Albrecht főherceg koporsójára. — (Zavarok Szerbiában.) A szerb kormány nagy zavarban van, mert a király el van határozva politikai rendszerváltoztatásra. — Az országban számos aggasztó jelenség mutatkozik, az ország belsejében felhívásokat osztanak szét, melyekben a népet Sándor és Milán királyok ellen izgatják és felhívják, hogy erőszakkal akadályozza meg Szerbiába való visszatérésüket. — (Az új orosz külügyminiszter.) Hír szerint báró Staál londoni nagykövet külügyminiszterre való kinevezése már legközelebb fog bekövetkezni. — (Louise Michel haldoklik.) Londonból táviratozzák, hogy Louise Michel, a híres francia író, anarchista-nő halálos ágyon fekszik. — (A japán-kinai háború.) Pekingben a császár elnökle alatt nagy tanács volt, a melyben a fölött történt szavazás, hogy háboru vagy béke legyen-e. A tartományi első második és harmadik rangú hivatalnokok többsége úgy nyilatkozott, hogy habár a háboru jogosulatlan, de a békét vágyva óhajtják. A többiek válasza ellenben úgy hangzik, hogy a békét csak elfogadható feltételek mellett kell megkötni. — (A rabszolaság megszüntetése meghalt.) Douglas Frigyes, a ki a rabszolaság megszüntetésében nagy érdemeket szerzett 81 éves korában meghalt. Douglas maga is néger volt, később Kolumbia marsallja lett. — (Lázadás Kuba szigetén.) Kuba sziget különböző részein több forradalmi párt fellázadt. A felkelők és a katonaság között ütközetek voltak. Sok felkelőt elfogtak.

A magyar ipar.

VIII.

Asztrák ipar versenyének megszorítása és hazai iparunk meghonosítása.

Megelőző ciklusokban rámutattunk ama szomorú helyzetre, a mit a modern technikai vívmányok segélyével megerősödött asztrák ipar elterjedése hazánkban teremtett. Adatokkal igazoltuk azt is, hogy az asztrák ipar a magyar iparral szemben kedvező helyzeténél fogva rövid tíz év lefolyása alatt oly óriási léptekkel haladott előre, hogy mi ezt a jelenlegi viszonyok és körülmények hatása alatt, talán egy fél század után sem tebejük meg. Kimutatjuk azt is, hogy ezen állapotoknak következményei, mily szomorú képét adják iparaink helyzetének és mily fokozott arányban terjed a nyomor és ennek szörnyszülőtte, a minden társadalmi rendet felforgatni törekvő

szocializmus. Ráműtöttünk ama sportszerűen üzött, de nem minden politikától ment törekvésre is, melylyel az osztrák ipar arra törekszik, hogy a legkisebb tért is hazánkban a maga javára meghódítsa és anyagi hatalmával iparunkat otthonában hontalanná tegye.

Mindezen körülményekkel szemben kimutattuk a mi tehetetlenségüket is, a mi annál elszomorítóbb, mert nyers terményekben gazdag kincses bányáink, nem nekünk és a mi hasznunkra, hanem a külföld iparának s legközevvelenebbül pedig az osztrák ipar fejlesztésére aknáztatik ki.

Mindezen bénító áramlatokkal szemben egyetlen fegyverünk volna, mely gyökeres átalakulását és iparunk gyors és hatalmas meg erősülését teremthetné meg, a külön vámterület és magas vámtételek által az osztrák és a külföldi ipari termékek behozatalának megszorítása. Miután ez abban az esetben is, ha azt a politikai viszonyok megengednek is, csak az 1897-ik év után lehetne érvényre juttatni, más eszközökhöz kell folyamodnunk addig is, megmentendő kis iparosaink érdekeit s megmentendő hazánk gazdasági főtényezőjének egyik legjövődelmesebb ágát, fejlődő magyar iparunk.

A magyar társadalom nagy tömegére kell apellálnunk, mert nem volna az osztrák és külföld iparának elnyomatásukat magában rejtő törekvése oly nagyon érezhető, ha tapasztalnók e téren a társadalom hathatós támogatását. Nem volna, mert maga a társadalom irányítja, ad erőt, ad lelkesedést iparunk terén küzdő lelkes férfainknak, az által, ha kellő erélylyel, komoly elhatározással és erős akarattal hozzájárul azok törekvéseinek támogatásához.

Az elmondott ékes szónoklatok helyett, melyek iparunk fejlesztése érdekében történnek többet ér az, ha szükségleteink kielégítését hazai ipari termékeinkből eszközöljük s ezáltal a míg az iparos megélhetését biztosítottunk alkalmat adtunk arra is, hogy törekvő iparosaink a modern igényeknek megfelelően rendezhessék be magukat és fejleszthessék iparunkat.

Feltétlenül szükséges tehát iparunk fejlesztése érdekében egy hatalmas társadalmi akció, melynek felülről, a társadalom felsőbb rétegeiből kell, hogy kiinduljon. Ennek megindítása a magas kormány volna a legilletékesebb. A kormány által felhívandók lennének a nevelés ügy férfiai arra, hogy úgy az iskolában, mint az iskolán kívül tanítsák, oktassák a

népet a hazai ipar pártolásának fontosságára. A közhivatali testületek, községi előjáróságok, az emberbaráti testületek hirdessék uton-utfélen a hazai ipar megizmosítására szolgáló tanokat. Járjunk hazai ipartermékekbe, lakásainkat butorozzuk be hazai iparosok műveivel, vállalatainkat, úgy egyesek, mint a kormány, adjuk hazai iparosok kezébe. A jelen korban és viszonyok között hazafiasabb dolgot, melylyel hasznára lehetünk hazai iparunk terjesztésére, fejlesztésére megerősítésére s végre meghonosítására, nem cselekedhetünk. Nem fegyverrel és karddal, hanem a modern kor, a kultura eszközeivel kell kivívniunk a gazdasági téren is nemzeti függetlenségünket, mert ez e téren hozott áldozatok a legbiztosabban és a legrövidebb idő alatt tennék meg gyümölcseiket.

Ne kívánja a magyar társadalom, hogy a hazai ipartermékek olcsóbbak legyenek, a jelenlegi viszonyok között, a külföldinél, mert ez az ipari termelésre a külföldön előnyösen közreható erők aránytalansága miatt egyelőre lehetetlen; de ha egyenlő árban kínálják a kétféle eredetű árut és vállalatot, daczára a kereskedők és vállalkozók rábeszéléseinek, mert ez a népség így szokott eljárni a hazai iparral szemben, ne adjuk pénzünket az idegeneknek, mert míg minden fillérrel, a mit hazai czikkékért adunk, egy-egy magyar iparos verejtékét fizetjük meg, addig minden idegennek adott krajczárból fegyvert kovácsolnak elleneink, nemzeti létünk megsemmisítésére.

Ez az, a mit a hazai iparfejlesztés a magyar társadalomtól megkíván, mert nem mindig képesek még az állami kedvezmények is egy magukban ellensúlyozni az egyeduralmat gyakorló osztrák gyárak azon káros befolyását, melylyel nagy készleteik- és nyomott áراikkal megfojtani törekednek keletkező és a kezdet nehézségeivel küzdő hazai vállalatainkat.

És még ha a társadalom e mozgalma érvényesülve is, meg kell a magyar iparnak küzdeni az osztrák gyári iparnak még nagyobb erővel meginduló kísérlettel, mely öntudatra ébredt iparunkat lesz hivatva megsemmisíteni; de ekkor is e romboló vihar elől biztos menedéket csak a magyar társadalom fog nyújtani iparunknak, ha e mellett szívósan kitart.

Egy ilyen hatalmas társadalmi akció bizalmat fog önteni iparosainkba is és fel fogja költetni bennök a vállalkozási szellemet. Fel-

költi bennök a reményt a jelenlegi reménytelen állapotot megszüntetni. Feloldanak a versenynyomasztó hatása által bilincsekbe vert vállalkozási kedvet. Megszüntetné az eredmény kétes kimenetele miatti félelmet iparosainkban iparuk fejlesztésére befektetéseket tenni és áldozatokat hozni.

Ezzel a nagy társadalmi mozgalommal egyidejűleg iparosaink törekvésén, állami protekcióval kellek segíteni, hogy a három erő egyszerre érvényesülve, egyszerre mozdítson iparosaink kátyuba rekedt szekerén.

Az állami protekció a leghathatósabban nyilvánulhatna először is a modern technika színvonalán álló s nagy tőkékkel létesítendő gyári vállalatok által és az üzembe levő gyárak életképességének biztosítása által.

De hogy úgy az állam, mint a társadalom által hozandó áldozatok biztosítékot nyerjenek iparosaink részéről is, szükséges, hogy iparosaink nagy kontingense oly irányban értékesítse meglévő erőit, melyek garanciát nyújtanak a hozott áldozatok érvényre juttatására.

Hogy miket kell iparosainknak e garancia nyújtására megtenni, azokat jövő czikkünkben mondandjuk el.

Vántsza György.

Bőjti hangulatok.

Kis szobámban ülök, busan, egyedül.

Végig gondolom még egyszer a farsang történetét és elábrándozom fölötte. Képzetben végig élem még egyszer ezt az egész, hosszú farsangot, mely — bár meglapítá a papák erszényét — gazdagabbá tett mindannyiónkat.

A szabót egy csomó frakk kifizetetlen árával, a vénkisasszonyt egy egy halmaz új pletyka tárgygyal, a nagy leányos mamát egy rakás irigységgel, a diákok egy-két zálogczédulával, a szeladont néhány új hódítással, a bakfischet hosszú ruhával és egy pár első szerelemmel, a szerelmes ifjut a boldogító igennel, s őt — én édes szép barátnóm — egy tánczrendgyűjteménnyel, meg a hódolóknak egész seregével.

Engem is, engem is gazdagabbá tett. Gazdagabbá egy csomó illúzióval.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Éva testvére.

Irta: Satanella.

— Eva, miért sírsz? — kérdi egy félős gyermekhang.

— Hagyj békém, hányzor mondjám, hogy nem sírok, — felelt egy magas leány, kinek szöke haja kuszáltan omlott homlokára.

A fiu ijedten sompolygott el. Olyan szomorú volt. Hiába titkolta Éva, Éva sirt, sirt és senki sem mondta: miért?

— Anyuska, mond, miért sír Éva? — kérdé félénken egy bóbiskoló öreg asszonytól.

— Mert bolond — felelt az haragosan. A fiu nem nyugodott. Ugy bántotta, hogy testvére busul, az ő szép, dalos testvére hallgat, szeretőkét szemé tele könnyel és senki sem törődik vele.

A kályha előtt egy öreg ember állott. Félig büszkén, félig gunyosan nézett maga elé, egy tehetetlen, összetört alak.

A gyermek oda ment hozzá.

— Apa — szöjt — mond, miért sír Éva?

Az öreg ijedten nézett fel, dühösen rivallt a fiura.

— Hallgass! Hát mit bánom én, ha az a bolond sír, hát sír. Bolond, azért sír. — Elhallgatott, egész belebujt a kályhába és úgy nézte alattomos, ellenséges pillantással a fiát.

A fiunak 12 esztendő szívét pedig nem hagyta nyugodni a részvét. Miért sír Éva? Azt mondják bolond. Bolond! Miért bolond? Senki sem felel, senki. Éva is elkergeti, pedig ő

Évát szereti és nem tud rajta segíteni. Félálomban hanykolódott ágyán. A leány bus, köny áztatta arcát látta és gyermekszíve felsírt forró bánatában.

Egyszerre feltépik az ajtót. Magas, erős, 20 éves fiu jön be. A gyerek behuzódik a párnák közé, fél a fivértől. Ha az éjteltájt hazavetítik félig mámoros fővel, nem jó vele kikezdeni.

A fiu tudja ezt és mégis kérdi halk, kicsit remegő hangon.

— Kérlek, mond, te talán tudod, miért sír Éva most ennyit.

A korhely felnevet.

— Miért? — mondja rekedten — hát azért mert bolond. Elhagyta a szeretője, bubikám, te persze ezt nem érted, de most ne sokat kérdezz bruder. Gute Nacht mein herziges Lieb — énekelte — aztán elaludt.

A fiu előtt megnyílt egy titkos világ, a fátyol ellebbent, tudott mindent. Kicsi szíve egyszerre értette, mi történt testvérel. Tudta Éva miért sír. S két keze ökölbe szorult. Tehetetlen volt, nem tudott segíteni testvérén; gyerek volt; nem tudta megbosszulni: gyerek volt; nem tehetett semmit, semmit és látnia kellett, mint tűnik a leány arcáról minden öröm, mint török meg, mint zokogja magát álomba.

Egy nap a leány nem sirt. Nevetett sokat hangosan. A szemé pedig olyan furcsán nézett, mintha épen szíven találta volna valami kegyetlen kéz.

— Ma esküszik, ugy-e? — szöjt a gyerek. A leány felsikított. Jézus, hát te is tudod...

— Tudom és tudtam, hogy nagyon bol-

dogtalan vagy, de esküszöm neked, megfoglak bosszulni...

Éva végig simított a fiu lángoló homlokán.

— Édes kis testvérem — suttozta — mit tehetsz te — egy kis gyermek.

— Nem maradok mindig gyermek. Éva ne sírj, meg lezel bosszulva.

*

Az inas filigran munkáju velencei tálczán viszi be a vendég névjegyét. A nehéz bársony függöny zajtalanul csapódik össze, minderűtt az a nehéz pompa uralkodik, mely az idegenre tiszteletet parancsol,

A fiatal ember, ki levett kalappal áll a szoba közepén, ráér gondolkodni. A délszaki növényeken egy-egy aranyos napsugár tánczol, mely az egész szobát fényben fűrészi. Vajjon olyan boldog-e az, a ki itt lakik, a milyen gazdag, hatalmas, előkelő? Ki tudja ezt? A gazdagok elrekesztik ajtajukat, kibélelik lakásukat, bársonnyal, smyrna-szőnyeggel. Ki tudja, vajjon a boldogság kaczagása, avagy a bánat keserősége, zokogása hangzik-e el belől? Vajjon az ut a fényes cél felé tiszta volt-e, avagy eltiprott lelkek kísérete kergeti az álmat, a nyugalmat?

A fiatal ember idegesen néz fel, soká váratják — az inas piros-kék uniformisában zavartan néz a vendégre, ki lehet ez, kitől a nagyságos ur szinte megijedt.

— Parancsoljon belépni — és a vendég belép egy nagy barna szobába. A falakon fegyver és pipa, az óriási íróasztal, a kerevet letakarva igaz szőnyeggel, de a gazda nincs sehol.

A háziur benn ül az ebédlőben. Vonásain bosszuság, kíváncsiság. Mit akarhat nála ez az

Mert bár mondtam önnek édes szép barátnóm, — hogy nem vagyok, nem akarok szerelmes lenni magába, de azért higgye el, olyan jól esik, szememet lehunyva, úgy elábrándoznom magáról, a maga két szép fekete szeméről.

Arról a csudálatos fényű, bűvös melegségű fekete szempárról, amelyiknek nincsen, nem lehet mássa széles e világon.

Azokról a beszédes, korall piros ajkáról, amelyek zenéje úgy vonza maga köré a férfiaknak egész udvarát.

Igen, kedves szép barátnóm, én megcsaltam magát. Csaltam, hazudtam hat hosszú héten át, mert szerelmes, örültem szerelmes voltam magába.

Én nem érdemeltem az ön bizodalját, mert barátságot hazudtam akkor, mikor a szerelem gyötört.

De hát tehetek én arról? — Én is a többiek sorsára jutottam. Lássá: még érdemem is van, én legalább el tudtam titkolni.

Karneval, ez a bolondos Karnevál magával hordja a szerelem bacillusait, én rám is ráragadt ez a szörnyű, ez az alig gyógyítható betegség.

Hogy láz-álmaimban épen magával foglalkoztam: azért csak magát vádolja. Hát miért olyan szép, álomba illő jelenség?

Higgye el, sokunknak, nagyon sokunknak volt egyforma álmunk. Némelyik nem is tud felébredni egész életében.

De én nem aludtam mélyen. Csak a keringő édes zenéje ringatott csendes szunnyadásba.

Hogy elmúlt a farsang, elmúlt az én álmom. Sokan felébredtünk, felébredtem én is a szomorú bűjtire.

A szabó beírja a frakk-árakat a kétes követelések közé; a vén kisasszony keres új pletykátárgyat; a nagy leányos mama belátja, hogy leányainak férjhez adásához még több hiigységre van szüksége; a diák szeretné becsapni a zálogcédulet is; a szeladon egyedül marad kiégett szívével; a backfisch visszakiván-

kozik a kurta ruhába: a szerelmes itju fizeti a bokrétaöntőket.

Ön — édes szép barátnóm — fiókba zárja a táncrendeket, s tán zár valamit a szívébe is: egyet, a legérdemesebbet a hódolók közül.

És pedig belátom, hogy az illúzió — csak illúzió. Meggondolom, hogy ábrándozás az élet megrontója és kiirtom szívéből az ostoba szerelmet.

Hold világot éneklő trubadur helyett leszek, a mi voltam, igaz, önzetlen hű barátja. Nem irigykedem a boldog választottra, — hanem keresem én is Öt, az igazi Öt. Aki szakasztott olyan legyen, mint ön, egyetlen barátnóm.

És irok — báli referádák helyett — tudori értekezést. (nb.)

Irodalom — Művészet.

* Jókai és az amerikalak. Jókai Mór, most egy „önleirás” dolgozik, amire a new-yorki „The Farum” szerkesztősége szólította föl. Az eredeti szöveget a „Nemzet” tárczájában fogja közölni.

* Ujságról kötelességünk hozza magával, hogy megemlékezzünk kollégánknak, a „Fővárosi Lapok”-nak rendkívüli sikereiről. Vagy tán nem is a sikereiről, hisz ez mind önként érhető olyan szerkesztés mellett, a melyben része van manapság a Fővárosi Lapoknak. A siker a közönség izlését dicséri, hogy rokonszenvével és pártolásával olyan méltó helyre fordult; — ám a szerkesztés gondossága, találékonyasága, ezer apró ötlete: ez már a lapnak az érdeme, amit mi sietünk iskonstatálni róla. Most már hiszen két hónapja mult az ujjáalakulásnak — igazán mindenki tiszta képet alkothat magának a Fővárosi Lapokról. Ki nem látja meg, hogy ennek a pompás ujságnak a vezér elve az érdesség és a szellemesség, mely egyként jellemzi irodalmi, politikai cikkeit, még a legapróbb újdonságát is. Diszkrét a hangja, de szellemes és tartalmas, hogy gyönyörűséggel olvashatja a hölgyek lapja: de lám megtalálják benne az urak is a magukét. Polizika.

Értésülései alaposak, biztosak hirovata terjedelmes. Mindent elmond, a mit az urak tudni akarnak, de mindent oly szelleme-en, élvezhetően mond el, hogy még a hölgyek kedvét is meghozza az ujságot olvasáshoz. Magunk ismerünk egy művelt kisasszonyt (itt lakik közöttünk), a ki eddig, a lapokból csak a tárczát, meg a regényt olvassa most, mióta a Fővárosi Lapokra figyelmeztettük, megbarátkozott a politikával is: „Hiszen olyan kedvesen, szépen mondják el azt is.” Mi az ujságot olvasásba belefáradt emberek, most napról-napra érdeklél várjuk a Fővárosi Lapok számain: felcsapunk megint olvasónak, gyönyörűséggel nézzük elejétől-végéig. Azt hisszük, mindenki úgy jár vele, mindenki megszereti, aki csak egy számát is elolvassa.

* A jó vidék. E cím alatt megjelenendő kötetem szives ivtartóit felkérem, hogy az ivetkeket hozzám lehetőleg rövid idő alatt beküldeni sziveskedjenek. Katona Imre, a D. E. h. szerk.

Színház.

* A bányamester. A társulatban előfordult betegedések a heti műsort erősen megbolygatták és azt mutatták, hogy egyetlen tagja a drámai személyzetnek, képes megakadályozni egy színmű előadását. Ez azt mutatja, hogy drámai személyzetünk oly annyira hiányos, hogy csak a repertoire-nak hirtelen való megváltoztatásával lehet a pillanatnyi zavarból kiuszni. Ebből az következik, hogy a drámai személyzetet kikellene egészíteni. Cserny Berta betegségének köszönhetjük, hogy a népszerű Bányamester-t láttuk tegnap este; de bármennyire népszerűvé lett is ez operett, a debreczeni közönség megelégette a bécsi kintorna zenét és változatosságot joggal követel. Az operák, e többé-kevésbé sikerült kísérletek, nyakra főre kerülnek színpad, egy bérletben többször, pedig nekünk csak egy közönségünk van. Hogy magára a tegnapi előadásra visszatérjünk, konstatálnunk kell, hogy az a jobbakközül való volt. Ruzsinszky Ilona (grófnő) és Ferenczy (Martin) szépen énekeltek Kosma eros indispositióval küzdött. Margó kedves, sikkes Neely volt A humoros négyest Tiszay (Zwack) Locsarekné (Elfrida), Nyilassy (Tsida) és Pispöki (Dusel) alkották és alakításaikon jól mulattott a kicsiny közönség.

ember. Milyen hülyeség egy rég eltemetett, elfeledett regényt felélesztetni. Ránéz a kártyára:

— Az Éva fivére — áll azon. Az Éva fivéré! De mit akarhat? Rég elmúlt történet. Egy álmom, egy szép ábránd. Ifjuság, üdvösség, ragyogó boldogság, ez voltál Éva! De az álmom eloszlott, az ábrándnak vége. Éva, Éva, mit akarsz ma?

S egészen feleli azt, a ki várja őt. Éva a mult, a lázas törékő mult. Telve remény-nel, rajongó hittel, — Éva a szépség, a szerelem. A jelen. A jelen nyugodt, biztos. Szelinczy Károly képviselő, nagyságos ur, mit akar Éva a nagyságos urtól. Éva ezt nem ismerte. S mit akar fivére, ma 8 év után. Nevetséges! Talán pénz kell, avagy befolyás... Kicsiny Éva, meglássuk mit lehet tenni — 8 év után, meglássuk mit ér az — emlék.

Szelinczy Károly képviselő ur feláll. Szép, maga alak. Homlok körül ritkult a haj, de szeméből még mindig beszél egy ékes nyelv, ama hazug fény, mely megigézi az embereket. S a mint belép ama szobába, hol Éva fivér vár reá, tudja, hogy nem pénz, nem befolyásért jött emez ember hozzá. Mintha maga a sötét végtet lépett volna házába, mintha nemezeje a bosszuálló istennő nézne szemébe kegyetlen fenséggel elfoglalva jogát. Ez a fiatal ember maga a megtestesült bosszu, maga a gyűlölet, maga a megtorlás.

A képviselő közelebb lép, nem nyújtja kezét, ugys tudja hiába. Két férfi áll szemközt. Két ellenség. Vinni fognak életre-halálra, ezt érzi, tudja Szelinczy Károly.

— Mit kíván? — kérdi gögösen. Egy

név állt a kártyán, melyet megtagadni nincs kedvem. Miért jött és mit akar?

— A mint látom, megfogja könnyíteni feladatomat. Egy feladat, a milyen szomorú, olyan nevetséges, nemde? Egy fivér, a ki 8 évvel később kívánja megboszulni testvére könnyeit. De lássa, 8 évvel előbb gyermek voltam. Nem tehetem semmit, csak sirhattam ezt is félig öntudatlan keservben.

A képviselő ideges lesz. Hisz ez egy szentimentális bolond, talán mégis hivatal kell, kegyesen mondja.

— Szép, szép, kíván tán valamit tőlem? A másik felrezen.

— Kívánok-e? Kívánom e vérért, az életét. Minden keserű, véres könnyért, mit testvérem sirt, bosznt lihegek. Elégtételt azért a megtört lilomért, azért a tenger kinért a mit testvérem szenvedett.

Szelinczy feláll:

— Ön messze megy. Minden leánynak van egy „első szerelme”, melyet eltemet Évának is volt, azért nem szokás ölni 8 évvel később.

— Első szerelme! Ábrándozás, álmodozás, nemde nagyságos ur! de nem ugy van. Ö megrontotta Éva életét, megtörte, megfosztotta lelki nyugalmát. Én láttam szenvedni sirni, zokogni. Ön elhagyta, hogy gazdag nővel pozíciót szerezzen, tehette, nem volt ki védje a leányt. Apja egy vén rom volt, fivére az elzűlés útján, hivány rokonság. Nem volt, ki akadályozza aljasságában — ma felöttem, férfi vagyok és számon kérem testvérem életét.

S ha nem lennék hajlandó egy álmokképért — elégtételt adni?

Éva testvére feláll. Szemtől-szemben állottak, érezve egymás lebeletét.

— Erre is el vagyok készülve. Ha nem ad elégtételt, megsértem nyilvános helyen, ha ez sem elég, lelövöm ott, a hol érem, mint egy veszett ebet.

Szelinczy felszisszent.
— Elég! Várom segéideit!

Aztán ott álltak egymással szemben. Két ellenség. Szelinczy kezében önnéhez lett a pisztoly. Egy szöke, édes gyermektől látott maga előtt. Egy szépséges, szerelmes leányt, kinek szívet megtörte és a kit szeretett mindig — mindig Sötét, fekete éjszaka borult a leányra, üdvösségét elvesztette miatta a fivérét ölje meg. Fehér arcza kísértetként bámul reá, szöke hajával elfödi testvére mellét, két szemé halálos kétségbe-séssel, undorral tekint reá — nem, nem, Éva ne félj nem ölöm meg testvéredet.

S a másik is látta Évát, Évát a mint zokog vergődő, nyomoruságos gyötrelemben, a mint hervad, a mint a bűbajos gyermekből szomorú, fájdalomteli, megcsalt nő leszen. Látta szenvedését, és látta azt, ki megtölte, ki eldobta, ki bátran, daczosan haladt el fölötte, eltiporva ezt a szegény virágszált. Ne sirj Éva — megboszullak.

— S megboszulta. A golyó jól talált. Éva könnyeit lemosta vérrrel a testvér.

— Éva ne sirj, — mormogta a fivér — ne sirj, meg vagy boszulva!

NAPI HIREK. Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 3—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óráig; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óráig.

A m. kir. törvényszékénél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óráig, vasárnap és ünnepeken d. e. 10—11 óráig. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek kétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepeken d. e. 11 órákor.

Zeneestély a „Bika” kávéházban; Magyar testvérek, szerdán Rákóczi Károly. A „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Színház szeptember hó 29.-től minden este 7 órákor.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése, 1895. febr. hó 28-án reggeli 7 órákor. Hőmérséklet — 6,2 C fok. Légnyomás 650,1 millim. Szélirány széles. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — 1/2 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet — 0 fok. Legalacsonyabb hőm. — 7 fok. hóréteg 28 cz. méter.

Sétahangverseny a „Margit”-fürdő vendéglő disztermében okt. 14.-től minden vasárnap délután 4. órákor; felváltva a Rákóczi K. és Magyariai k. zenekara.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a Keresk. akadémia palotájában.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület, főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: Haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Polgári fellejtés kiváltásának végső határideje márcz. 1.; — az epreskertről való elhatározás végső határideje ápr. 1.

— **A gazdaközönség kérvényét** Király Gyula tanácsnok a tanács mai ülésében referálta. A gazdálkodó polgárság e kérvényben a mezőrendőrségi és mezőgazdasági törvényben a mezőri intézménynek oly módon való keresztül vitelét kérelmezni, amely fölmenti a gazdaközönséget feleslegesnek mutakozó új terhektől, másfelől egyedül felel meg a debreceni speciális viszonyoknak, de általa elég lesz téve a törvény szellemének is. — A tanács ezuttal nem bocsátkozott a kérvény érdemleges tárgyalásába, hanem kiadta véleményezését az az jog- és pénzügyi bizottságnak, honnan a később meghozandó tanácsi javaslatlal együtt a márcziusi közgyűlés elé kerül. A tanács hangulata úgy látszik a kérvény mellett van.

— **Ováció Géresi Kálmánnak**. A főgimnázium 3-ik osztályának tanulói a tiszteletnek és ragaszkodásnak inpozáns megnyilatkozásával fogadják oroszországi tanulmányutjából visszatért tudós tanárukat. Géresi Kálmán ma délelőtt 10 órákor tartott visszatérte óta először előadást az irodalom történetéből. Ez alkalomra a rideg tantermet ékesen földiszították, a fekete táblára kifüggesztették Géresinek *Dobó Miklós* 8. o. tan. által készített, babérkoszorúval övezett arcképét, a zöldposztóval bevont katedrán a kalamáris helyét díszes virágokréta foglalta el, — s úgy várták a szeretett tanárt csendben, ünneppélyesen. A rég nem látott professzort a tanterembe belépésekor hatalmas éljenzés fogadta, melynek lecsillapultával Kovács József 8. o. tanuló mondott szép beszédet. Géresi meghatott hangon válaszolt az ifjuság szóknak, — s ezzel a valóban szép ünneppély véget ért. Géresi Kálmán mielőtt haza jött volna Debreczenbe, Moszkvából egyenesen Budapestre utazott ahol szóbeli jelentést tett Wlassics Gyula köz. oktatásiügyi miniszternek. A tanulmányút eredményét írásba foglalva is előfoga később terjeszteni. A tanár ur 25 napig tartózkodott Pétervárott és 17 napig az oroszok szent városában Moszkvában, az ottani közép- és felsőbb oktatást tanulmányozta. Érdekes felolvasást is fog tartani a hosszas téli utazás alatt

szerezett élményeiről és tapasztalatairól a Csokonai körben, valószínűleg a jövő pénteki felolvasó ülésen.

— **Halálozás**. Sulyos csapás érte közéletünk egyik igen tevékeny tagját: Horthy István főrendiházi tagot, a heves-nagy-kunsági egyházmegye gondnokát. Neje, nagybányai Horthy Istvánné dévaványai Halassy Paula folyó évi február 26-án d. u. 3 órákor, életének 57-ik, boldog házasságának 38 ik évében hosszúsas szenvedés után elhunyt. Temetése ma d. u. 2 órákor ment végbe Kenderesen. A boldogult urhölgyet nem csupán gyermekei és unokái, s kitejédt rokonsága gyászolja, de a kenderesi szegények is, kiknek mindig jótétevény volt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Nagybányai id. Horthy István és gyermekei: ifj. Horthy István cs. és kir. huszárszázados, nejevel Latinovics Margittal, Zoltán, Paula, férjével Graefl Jenő és Paula, Márta, Jenő, Sarolta gyermekeikkel, Miklós cs. és kir. sorhajózárszóló, Erzsébet férjével Péchy György cs. és kir. huszárhadnagygyal, Szabolcs és Jenő tájfalomtói megtört szívvvel jelentik felejtethetlen áldott nejeinek, szerető anyjuknak, jó anyósuknak és nagyanyjuknak nagybányai Horthy Istvánné dévaványi Halassy Paulának, hosszú szenvedés után, folyó évi február hó 26-án, d. u. 3 órákor, életének 57-ik, boldog házasságának 38-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi február hó 28-án, délután 2 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Kenderesen a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az egész teltő szentmise áldozat folyó évi márczius hó 1-én, délelőtt 10 órákor fog a kenderesi plébánia-templomban az urnak bemutatni.

— **Kinevezések**. A debreceni Itélőtábla elnöke Puzs István máramaros-szigeti lakos végzett joghallgatót a debreceni Itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a máramaros-szigeti törvényszékhez osztotta be; Jenev Sándor szatmári lakos végzett joghallgatót a debreceni Itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a szatmárnémeti járásbíróshoz osztotta be.

— **Járványok B. Ujvároson**. A „vörheny” és difteritisz járványos betegség B. Ujvároson még most is oly mérvben dühöng, hogy a már két hó óta zárva levő iskolákat még a jövő hóban is alig lehet megnyitni. Oka egyébként a járvány tovább terjedésének az, hogy a szegényebb osztályu lakosok teljesen kereset nélkül levén, hogy a kezelés és gyógydíj fizetniök ne keljen, a betegedést nem is jelentik be sőt a legtöbb helyen a hivatalos közegek előtt is eltitkolják. És így a községi előjáróság csak azon betegedésekről vesz tudomást, kik módosabbak és még gyermekeikért is hajlandók valami csekély áldozatot hozni.

— **A kereskedelmi iskolák rangja**. A kereskedelmi szakiskolák tanár egyesülete Mihály József dr. alelnök előterjesztése alapján ujjlag kérni fogja a közoktatásiügyi minisztert, hogy a kereskedelmi iskolák vétesenek ki a népoktatás keretéből, helyzetessenek külön felügyelet alá, miáltal a különben is czéltalan iskolalátogatói intézmények a kereskedelmi iskolákra való kiterjesztése főlölegessé válik. E kérdés tárgyalására az adott okot, hogy a miniszterium a fővárosi kereskedelmi akadémia, tehát egy hasonló foku intézet tanárát küldötte ki, a mi az érdekelt iskolák tanártestületeit igen kellemetlenül érintette s alkalmasint a főváros közoktatásiügyi bizottságában is szóba kerül.

— **Uj egylet** van alakulóban H. Derogon hol a „Kath. temetkezési egylet” alakul, mely gyűlést tegnap tartotta meg. Az egylet 1200 tagra van szervezve s teljes létszámában egy halott tag után 100 frtot fizet. Elnöke D. Demkó Ágoston ügyvéd.

— **Vesztett kutya**. A Kösü-szegbe Szoboszlórlól kiszabadult egy vesztett kutya s ott több ebet összemart. Ma aztán hatósági állatorvos ment ki Debreczenből, a ki a megmárt ebeket megvizsgálja s a szükséghez képest elpusztíttatja.

— **Halálozás**. Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvvel tudatjuk a felejtethetlen jó férj, apa

testvér és rokonnak néhai polgár Nagy Mártonnak f. hó 27-én, d. u. 1/25 órákor, életének 65 ik, boldog házasságának 40 ik évében, hosszúsas szenvedés után történt csendes elhunytát. Megboldogult halottunk földi részei márczius hó 1-én, d. u. 2 órákor fognak Csicsogó-tér 2879. számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászima után a Kossuth utcai sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, az elhunyt jóbarátait és pályatársait szomorodott szívvvel meghívjuk. — Debreczen, 1895. február hó 27.-én. Bánatos neje: Özv. Nagy Mártonné szül. Németh Mária. Gyermekei: Márton nejevel Bruckner Vilával és gyermekeivel. János nejevel Burai Zsuzsánnával és gyermekeivel. Julianna férjével Szendrei Istvánnal és gyermekeivel. István nejevel Józsa Eszterrel és gyermekeivel. Eszter férjével Szina Sándorral és gyermekeivel. Sándor nejevel Nemes Máriaival és gyermekeivel. Bánatos testvére: Nagy Julianna férjével Nemes Bálinttal és gyermekeivel. Béke hamvaira!

— **Éves közgyűlés**. A magyar vörös-keresztgyűlés debreczen-városi választmánya évi rendes közgyűlését márczius 10-én délelőtt 10 és fél órákor tartja meg a városháza nagy termében.

— **Gyilkos támadás**. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Nagy Lajos nevű csavargó ma délben a Garai-utczában megtámadta Kovács János iparos-tanulót és éles késével súlyosan megsebesítette. A nagy vérvesztéstől elalélt fiut dr. Ozory István jogtanár segítségével egy közeli üzletbe vitték, az izgága, gyilkos csavargót pedig a rendőrséghez szállították.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok**. A város a gyümölcsészeti tanfolyamok felállítására ügyében a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki: Budapest, Kolozs-Monostoron és Kassán tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra Budapest (a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetben) f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán (a m. kir. gazdasági tanintézetben) márcz. 26-tól április hó 4-ig, — Kolozs-Monostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) április hó 1—10-ig gyümölcsészeti tanfolyamok rendeztetnek. Célja ezen tanfolyamnak: a. hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő faiskola kezelő tanítók a faiskola kezelés és gyümölcsfenyésztésbenugy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképeztetést nyerjenek. b. hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskola kezelő tanítók közül a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek vármegyék által kizemelhettek; és végül c) hogy a gyümölcsstermeléssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfa nemesítés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerhessenek. Ugy a bpesti mint a kolozs-monostorit tanfolyamra csakis 16 tanító, a kassaira pedig, miután oda az Abauj-Torna megyei gazdasági egyesület 8 tanítót saját költségére küld, csak 8 tanító fog az állam költségére felvétetni, akik egyenként 15 frt uti általánban és napi 1 frt 50 kr. elátási díjban fognak részesítettetni. Oly tanító, ki már ily tanfolyamban részt vett, a folyó évben nem pályázhatik. — Felhivatnak azon községi faiskolakezelő néptanítók, kik ezen tanfolyamban részt venni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük felemelendő, és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandók, f. évi február 28-áig közzvetlenül hozzá m felterjeszszék. — Ezen határidőn tul beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A most említett faiskola kezelő tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos, és gazdatiszt is, kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén f. évi február 28-áig — ugyancsak hozzá m küldjék be. A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az országgyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. Budapest, 1895. évi február hó 7-én. A földmivelésügyi m. kir. miniszter.

Nagy Már-
or, életének
ében, hoz-
s ehunytát.
március hó
g-tér 2879.
szertartása
a tartandó
kertbe örök
tisztességét-
ait és pályá-
ghívjuk.
—
hó 27.-én.
é szül. Né-
jével Bruck-
nos nejével
el. Julianna
nekeivel. Ist-
gyermekével.
gyermekével.
yermekeivel.
férjével Ne-
e hamvaira!
ar vörös-ke-
ztmányra évi
10-én déle-
a városháza
k zártakor
vü csavargó
magtámadta
éles késével
érvasztesség-
án jogtanár
vitték, az
rendőrséghez
k. A város a
sa ügyében
bocsátotta
és Kassán
ra Budapest
tanintézet-
Kassán (a
márcz. 26-tól
oron (a m.
április hó
ok rendezet-
hogy ezen
résztés iránt
faiskola keze-
léletileg, mint
st nyersenek.
zett faiskola
kolákhöz al-
vármegyék
nogy a gyű-
irtokosoknak
előfossa neme-
utatást nyer-
monostoritan-
ssaira pedig,
yei gazdasági
re küld, csak
vétetni, akik
és napi 1 frt
részesítettni.
amban részt
vázhatik. —
kezelő népta-
t veni óhaj-
szerelt kérvé-
vismeratük s
léstük felemlí-
etlen iskolai
f. évi február
h o z z á m
n tul beér-
tembe vétetni.
nitókon kívül
vétetni 3-4
azonban ál-
Es utóbbiak
ár 28-ig —
tanfolyamot
tók az orsz.
jelenlétében
atot tesznek
nynt nyernek.
7-én. A föld-

— **Süket-néma invázió.** Hiszen még ha valóságos süket-némákról volna szó! De ezek a mi süket-némáink nagyon is jól tudnak beszélni, csak hogy azt tartják: hallgatni arany. Az egyik Erdélyi rendőrfogalmazó lakására állított be ma reggel s két — Matólay Elek zemplénavármegyei alispán, s a szerencsi főszolgabíró által kiállított, Halasi Gyula névre szóló igazolvány alapján könyöradományt kért. Miután kéregetésre nem volt engedélye, — a fogalmazó kérdőre vonta, de az állítólagos süket-néma állhatatosan hallgatott. Csak a III-ik kerületi rendőrkapitányságnál szólt meg, ahol kitért, hogy nemcsak nem süket-néma, nem is híjják Halasi Gyulának, de Zemplénmegyében még csak nem is járt. — Az illető okmány nélküli csavargó SÁLLI Ábrahám máramarosmegyei karácsonyfalvai lakos. A két igazolványon kívül találtak nála három nyomtatott felirásu gyűjtőívet, melyben a nagyméltósága m. kir. beügyminiszter ur engedélyével arra hivatik fel a közönség hogy a tüzvész által károsított, három gyermekes özvegy anya süket-néma fiát könyöradományokban részesítsék. Mindegyik gyűjtőíven 8—10 előkelő adakozó neve olvasható, 2—5—10 frtnyi adománnyal. Tóth Sándor fogalmazó ez ügyben megindította a vizsgálatot. Kívánatos volna az ügyészséghez áttenni, hogy a hamis okmányok gyára ismerté legyen. A másik beszédes süket-néma, akit Nyíri Antalnak hívnak, s Beregszászra való molnár segéd, az egyes hivatalokat árasztotta el kérvényekkel. A kérvények szövege — más-más címzéssel — a következő: Tisztelt Vasuti személyzett! Kérvény! Nagyalázzal felkérem a Tisztelt vasuti urakat, mivel én mint szerencsétlen süket-néma árva fiú vagyok! apámat és anyámat megölték a Bátor mellett az első őrházban a 132-ikben, összevágták mint a répát! és petróleummal lelocsolták lelocsolták és megégették! Azért igen szépen felkérem a Tisztelt vasuti urakat egy kis segélylyel segíteni méltóztatna, míg a M. R. Á. V. nagy-létai állomási főnökséghez felmegyek az pártfogóm és gondoskodni fog rólam. Legalázatosabb kéréssel esedezem miután Gers József süket-néma. Irni tanultam a váczi és kolozsvári süket-néma intézetben. A rendőrség gondoskodni fog róla, hogy máskor ne feledjen el beszélni.

— **Nyíregyháza város közgyűlése.** Nyíregyháza város képviselőtestülete, tegnap rendes közgyűlést tartott, amelyen többek közt egy polgári *felső leányiskola építését* határozták el. Az építést Király Sándor építészre bízták, aki azt 15,000 forintért vállalta el. Ezután heves vitára adott okot az *új katolikus templom* kérdése. A tanács ugyanis oly értelemben tett előterjesztést, hogy mondja ki a képviselő, hogy a város a legmesszebb menő áldozatok meghozatalára vállalkozik, ha az egyházmegye szintén hajlandó az új templom építéséhez segédkezni nyújtani. — A tanácsi előterjesztést azonban a közgyűlés szótöbbséggel elvetette és a kérdést levették a napirendről.

— **Nem tudja a gyermekei számát.** Megmosolyogni való, kedélyes kis epizód játszódott tegnap egy törvényszéki tárgyalás alkalmával. Tapasztalatlan, egyszerű emberek is voltak tanukul beidézve, a kik bizony zavarba jöttek egyes keresztkérdések alatt. Lovas János volt az egyik korona tanu, a kihez lépten nyomon más kérdést intéztek. Eleintén megfelelt alaposan, nyugodtan, hanem aztán valóságos lámpalázba esett. Az ügygyel szorosan összefüggő volt, hát meg is kérdezték tőle:

- Több gyermekei is vannak?
- Vannak.
- Hányan?
- Kezdi számlálni.
- Egy, kettő . . . János . . . István . . . három . . . öt . . . Hagyjanak csak gondolkozni . . .
- És a gondolkodása után sem tudta kitálalni.

— **A kereskedő bál anyagi eredménye.** Folyó hó 9-én megtartott kereskedő bál alkalmával a bál költségek fedezésére Györffy Aladárné urnó nagysága és ifj. Csanak Józsefné urnó nagysága 100—100 frtot adományoztak. Felülfizettek: özv. Szabó Lajosné 10 frtot, Kuczik Gábor 8 frtot, Szabó Mihály 6 frtot,

Szabó Zsigmond, Zádor Lajos, Bosznay Károly, Weisz Lewy, Szabó Sándor, Szabó Miklós, Raics Lajos, Biedermann József, Mayer Emil, Erber Vilmos, Kaszanyiczky Endre, dr. Király Ferencz, báró Josinczy Miklósné, Kacsokovics Ivánné, Vágó Andor, Kovács Mihály, Sesztina Lajos, Weszter István, Schwarcz Vilmos butorgyáros 5—5 frtot; özv. Hegyi Mihályné, Lamprecht Frigyes, ifj. Pájer József 3—3 frtot; Stern Péter, Bornyász József, Falk Armin, Szikszay József, Tafler Ignác 2, Tóth Sándor özv. Szabó Sándorné 2—2 frtot; Kulcsár János, Czabán Dániel, Jánosi József, Boros testvérek 1—1 frtot. Utólagosan még tek. Kardos László ur a kereskedelmi akadémia dísztermének berendezésére 30 frtot a bál-elnökség útján hozzájuttatott. Mely adományokért a bált rendező bizottság nevében ezennel köszönetet nyilvánított. Tisztelettel: Leidenfrost Armin, bálbizottsági pénztárnok.

Városi és megyei ügyek.

* **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap de után nehány kisebbrendű ügy tárgyalására ült össze. Vértessy István főjegyző elnököt, kivüle jelen voltak: Ábrahám László t. főjegyző, Hajdu Gyula, Vecsey Imre tanácsnokok, Szilágyi Károly, Zádor Lajos, dr. Balkányi Miklós, Koszorus Lajos, dr. Bakonyi Samu biz. tagok és Varga Károly jegyző. Az ülés következő ügyekkel foglalkozott: Ungvármegye a közegészség- és szegényügy országos, egyöntetű rendezése és reformálása végett feliratot intézett a képviselőházhoz, amely feliratot pártolás végett megküldötte Debreczen város közönségének is. A vélemény-dásra felhívott jog- és pénzügyi bizottság tudomásul vétetni javasolja a köriratot, mivel a külföldi szaktekintélyek részvétele mellett tartott egészségügyi kongresszus megállapodásai után már idejét multá. — Özv. Szentgyörgyi Elekné, kinek férje 40 évnel tovább volt a városnak hivatalnok, de nyugdíj jogosultság nélkül kegyeletdíjért folyamodott a városhoz. A bizottság 1895 jan. 1-től számítva 10 frt. navi kegydíj megadását véleményezi, a folyó évben a rendkívüli költségvetés terhére. Kassai város közönsége a képviselőházhoz intézett feliratában az italmérsi illetékekről szóló 1888. évi XXXV. t.-cz. 12. §-ának megváltoztatását, az italmérsi illetékek lejjebb szállítását kérte s hasonló felirattal való gártolás végett megkereste Debreczen városát is. A bizottság úgy vékedik, hogy ezen ügy elintézése kizárólag a törvényhozás feladata; azonban, mivel az italmérsi illetékek lejjebb szállításával csak a pálinkamérések száma szaporodnék, a mi pedig morális szempontból nem lehet kívánatos, a felirat pártolását nem javasolja. — A debreczeni hajdumegyeyi közgyűlési egyesület évi vagy egyszersmindenkora szóló segélyt kér a várostól. A bizottság 100 frt egyszersmindenkori segélyt javasol az 1895 övi rendkívüli költségvetés terhére. Szabó Mihály és társai kis-várad-késes-utcai lakosok kérvényt adtak be a tanácshoz az iránt, hogy a decentralizált nyilvános házak, a mint eddg volt, ismét egy ugyanazon városrészen központosítottassanak. A kérvény terjedelmesen fejtegeti a centralizáció előnyeit a decentralizációval szemben, főként közegészségügyi és közerkölcsiségi szempontokból. A bizottság a bordélyügyi szabályrendeletnek a kért irányban való módosítása előtt meghallgatandónak tartja az egészségügyi bizottság véleményét is.

* **Kocsiszinek osztályozása.** A honvédség részére a város által épített kocsiszinek osztályozását ma tartották meg. Egy vegyes küldöttség eszközölte azt, melynek tagjai voltak Baróthy alezredes, Keller százados a honvédség részéről, Vecsey Imre tanácsnok, Stahl Géza h. főmérnök és a város részéről és L. Atinovits Mihály kir. mérnök.

* **Sorozás.** A b.-ujvárosi járásban a jövő hó másodikán kezdődik a tulajdonképeni sorozás, vagyis a hadkötelesek vizitálása Ujvárosban, a hol már is észrevehető a deli legényekre nézve a fontos életforduló — mert az njoncz

jelöltek közül azok, akik reménylik, hogy mondérba kerülnek, nagy elkeseredett danák között járják be máris az utcákat és huzatják a „bá-nato-nál bánatosabb“ kesergőt az itthon hagyandó „kedves“ kivilágított ablaka alatt: „Hiszen tudja azt az igaz szerető, Nem sok idő az a három esztendő.“

Törvényszéki esarnok.

* **Megtagadott királyi kegyelem.** Szatmárról jelentik, hogy a Sporni Gyuláné és gyermekei ellen elkövetett rablógyilkosságért kétéltali halálra ítélt Franz Pál nem kapott kegyelmet a királytól. A halálos ítéletet tehát már a napokban végre hajtják Szatmáron.

Táviratok.

A király köszönete.

Budapest, február 28. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. d. u. 3 ó.) Ó Felsőége a király Windischgrätz herczeg osztrák miniszterelnökhöz kéziratot intézett, a melyben megbizta, hogy fejezze ki köszönetét a polgárság előtt azért a mély részvétért, amelyet ez Albrecht főherczeg halála alkalmával tanusított. A magyar miniszterelnök eddigelé a közönség tudtával még nem kapott ilyen kéziratot, a mi Budapest politikai köreibben feltűnést okozott.

Az appropriáció.

Budapest, február 28. (A Debr. Ell. er. táv. Ér. d. u. 3 óra 30 perczkor.) A képviselőházban ma folytatták az appropriációs vitát. Victorisz Miklós a javaslat mellett, Szacsavay Sándor ellene szólott. Terényi Lajos sikerülten polemizált az ellenzéki szónokokkal, bebizonyítván, hogy a szabad-elpárt prestige-ét csak emelte a szabadelvű egyházpolitikai küzdelem.

Perczel Dező belügyminiszter gróf Apponyi Albert beszédét czáfolta meg alapos érveivel, nagy hatást keltve az egész Házban. Kijelentette a belügyminiszter, hogy az áltami anyakönyvvezetés már f. év szeptember havában életbe lép. — Beszéltek ezután Vajai István a javaslat ellen és Tiszta István sikerült polemiait kezdett a vita ellenzéki szónokaival.

Királyunk és Vilmos császár.

Budapest, február 28. (A D. E. ered. táv. Ér. d. u. 4 ó.) Vilmos német császár kinevezte királyunkat német vezértábornagygyá; átadta neki e méltóság jelvényeit: a két, arannyal kihimzett tábornagy botot és a válrojtokat.

Beomlott bánya.

Budapest, február 28. (A D. E. ered. táv. Ér. d. u. 4 ó.) Cerillonban egy kőszénbánya beomlott; 40 bányász halálát lelta a beomlott tárnában.

Gyilkos pap.

Budapest, február 28. (A Debr. Ell. ered. távirata. Ér. d. u. 4 ó. p.-kor.) Catoronban ma egy fiatal pap revolverrel rálőtt egy püspökre, az: súlyosan megsebesítve.

Presbiteri közgyűlés.

Debreczen, február 27.

A debreczeni ev. reform. egyház presbiteriuma ma d. n. 3 órakor az egyház tanács-termében Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tan. és polgármester mint főgondnok elnöklése alatt gyűlést tartott, melyen számos, kisebb nagyobb fontosságú ügy került tárgyalás alá.

A gyűlés elején apróbb ügyek intéztettek el. Debreczen szab. kir. város törvényhat. bizottságának ama határozatát, mely szerint a leánynevelő intézet céljaira felajánlott 100.000 frtnyi alapítványt nem hajlandó az egyház rendelkezése alá bocsátani, tudomásul vették. — Szintugy a városnak azou felhívását, hogy az Anna-utczai iskola átköltöztetése márczius hó 15-ig megtörténjék, oly feltétellel mégis, ha a városi tisztifőorvos biztosítja azt, hogy az átköltöztetés a gyermekekre nézve egészségügyi szempontból nem lesz hátrányos.

Nagyobb vitát provokált a megüresedett lelkészi állomás díjlevelének megállapítása. A díjlevelé szerint ugyanis a lelkész 12 ölnyi füllelményét és 60 frtot kitevő bordeputációját a város adja. Ugy de a város ezeket a járandóságokat csupán öt lelkészi állomás után hajlandó megadni, a hatodik után nem. Többen tehát e szempontból azt kívánták: hagyassék ki a díjleveléből azon tétel, mely szerint ezeket a város fizeti.

Más oldalról azt hangsúlyozták, hogy a díjlevelnek bármilyen megváltozása az egyházkerület jóváhagyását igényli. Hosszabb vita után, melyben egyrészt Lengyel Imre, Puky Gyula, gróf Dégenfeld József főispán, másrészt Kovács József, Somogyi Pál, K. Tóth Kálmán és Sz. Szabó László vettek részt, 25 szavazattal 9 ellen az eredeti szöveg fenntartását mondák ki.

Csiky Lajos presbyter, theologiai dékán egy beadványban arra kéri az egyháztanácsot, hogy néhai Révész Bálintnak, az egyházkerület volt püspökének Kovács János akad. festő által készített nagy képét, mely idáig a tanárikar tanácstermében volt elhelyezve, vegye meg az egyháztanácssteremben elhelyezés végett. A képre eredetileg 350 frtban volt megállapítva, de az egyház számára 300 frtért is hajlandó azt a művész átengedni. Szinay Gyula országgyűlési képviselő indítványára kimondta az egyháztanács, miszerint a kérvényt kiadja a gazdasági szakbizottságnak, oly célból, hogy a szóban forgó képet szakértők által megvizsgáltatván, tegyen javaslatot a megvételre nézve.

Szűcs Elek egyházi számvevő jelenté, hogy az adókövetési munkálatokra márczius 20 és april 5 közötti idő állapított meg, az erre vonatkozó hirdetmény szövege megállapítván, 8.000 példányban kinyomatni s az érdeklettekhez elhordatni rendeltetett.

Sz. Szabó László ezzel kapcsolatban fel- említi, hogy a lelkészválasztás előkészítése szempontjából kívánatos annak megállapítása, vajjon az új egyháztagok, kik a mult évről adót még nem fizettek, fölveendők-e a választási névsorba, miután a zsinati törvények idevonatkozó szakaszai világos intézkedést nem tartalmaznak. Indítványa a legközelebbi közgyűlés tárgyai közé vétetik fel.

Dr. Medve Kálmán a gazdasági szakbizottság volt elnöke a sírok gondozása és a tisztviselők nyugdíjintézete tárgyában kiadott megbízásait visszatejesztí. — Mindez ügyek ugyanazon bizottságnál hagyatnak, azzal a megbízással, hogy elnöke a bizottságnak Szinay Gyula lesz.

A Kossuth-utcza templom harangozói kérvényt nyújtottak be az iránt hogy részükre orgona nyomasztó fizetésemelés állapíttassék meg. A kérdés a szervező bizottsághoz tétetik át mielőbbi véleményadás végett.

A beteg Szőke József pénztárnok helyettesítéséről akép intézkedett az egyháztanács, hogy betegsége alatt a pénztárnoki teendőket Váradi Ferenc ellenőri, az ellenőri teendőket Cserepes Mihály végezze.

Több cseké y fontosságú ügy letárgyalása után a gyűlés 1/2 órakor véget ért.

Debreczen és Hajdumegye monografiája.

Megyénknek, mely a legutóbbi (1876. évben) megye-kikerekítés óta áll fenn, történelme még kevés adatot szolgáltathat a történetírónak. de az évszázados Hajdu-kerület és Debreczen története bőséges anyagot nyújt arra, hogy érdekes és változatos leírását és történelmét megírassák.

A mint már említettük volt, a milleniumra Sziklay János dr. hírlapíró társunk szerkesztésében „Magyarország Vármegyei és Városai” cím alatt Magyarország monografiája fog megjelenni, mely a munkának prospektusát a következőkben ismertetjük:

egy új ezredév előtt, kulturai fejlődésünk teljesen új, beláthatatlan eredményű korszaka előtt állunk. Nem zárjuk le jogosulatlan önértékeléssel a magyar művelődés történetének első ezredévet; nem tekintünk jogosulatlan bizalommal nemzetünk jövő életére. A művelt világ figyelme kisért bennünket, főlé resztette érdeklődését multunk története, jelenünk nagy arányokban fejlődő képe.

Általános ismertetések már jelentek meg Magyarországról és egyes részeiről; de egy olyan nagy munka, mely az ország minden vidékét, a kulturális élet multjának és jelenének összes nyilvánulásaiban, mindenkre nézve vonzóan, érdeklőtlen, kimerítően, hiven, a gyakorlati élet szempontjából is tárgyalja, még nincsen. Ilyen, egyedül álló, a világirodalomban mását alig lelő munka lesz a „Magyarország Vármegyei és Városai.”

A „Magyarország Vármegyei és Városai” című műben az olvasó megfogja lelmi a megyék, városok történelmi, földrajzi, földtani, természetrajzi, képzőművészeti, néprajzi, statisztikai, hadügyi közgazdasági stb. adatait, a kulturá is: nevezetesen a közigazgatási, vallás-; oktatás-, igazság- és egészségügyi intézményeknek és viszonyoknak minden érdekes részleteit, a régi családok genealogiáját, a közlekedési viszonyok, a városok és vidékek leírását. A gazdaközönésnek pontos képét adjuk a mezőgazdaságnak, hozzáértve a nagyobb gazdaságok és uradalmak leírását, megtalálják benne a tulajdonjogi, kezelési és bérleti viszonyoknak megismertetését, az iparos, a kereskedő és vállalkozó megtudhatja belőle a városok különböző iparágainak, gyárainak telepeinek, a kereskedelmi és pénzügyi viszonyok átlását, az érdekképviseletek szervezetét és emü végre kiterjed a társadalmi, nevezetesen az egyleti, testületi élet hű és körülményes ismertetésére is. Mindezt nem rövid, száraz lexikon-szerű modorban, hanem könnyen érthető, világos és mindenkinek kellemes olvasmányt nyújtó módon, kísérvé folyton számos ismeretterjesztő, szép kivitelű, állandó becsü képekkel, rajzokkal, térképekkel stb.

A munka egyes részleteit mind oly szakemberekkel iratjuk meg, a kik különösen az illető vidéknek kitünő ismerői. A „Magyarország Vármegyei és Városai” tehát nem könyvekől összerótt, hanem a közvetlen tudás és megismerés alapján szerkesztett, a lehetőségig tökéletes mű lesz. E mellett megnyertünk több jeles szakembert, a kik az e mű szerkesztésével megbízott ismert nevű írók nem csupán tanácsokkal fogják támogatni, de az egyes részletek szakszerű felülvizsgálásával és kiegészítésével biztosítani fogják az ismertetés szabatoságát és hibátlanságát.

Vegyes hírek.

* **Albrecht vagyona.** Az elhunyt főherceg egyike volt Európa leggazdagabb embereinek. Mint földbirtokos pedig a világ legnagyobb földesurai közt foglal helyet. Földbirtoka a következő uradalmakból állott: Magyar Óvár 36 000 hold, Bélye 110 000 hold, Teschen 112 000 hold, Saybusch 79 000 hold és Seelowitz 12 000 hold, összesen tehát 349 000 hold. Ez körülbelül 1 070 négyszögkilométer, vagyis 36 négyszögmérőföld. Ez uradalmaknak alapja a hajdú-tescheni hercegség, a melyen nagyszűri iparvállalatok, jelentékeny serfőzdek,

óriási vasbányák, majorságok és beláthatatlan erdőségek vannak. A magyar-óvári birtok évenként körülbelül harmadfél millió liter tejet szolgáltat, a melynek legnagyobb részét persze Bécs gyomra emésztí fel, míg Bélye pompás vörösbort és kitünő komlót termel. Mindeme jószágok és ipartelepek után a főherceg e század hetvenes éveiben hatszázharminceszer frt adót fizetett, s ez az összeg azóta természetesen megnagyobbodott. A főhercegi uradalmak egyaránt gazdag szén- és ércbányái mesés módon jövedelmeznek. Vannak ott azután még a cukorgyárak, szeszőzöttelepek, tehenészetek, vas- és érczöntők, hullámbádog-gyárak, nagy-szerű szövő- és fonógyárak, sával minden fajta elképzelhető iparvállalatok. Megközelítő fogalmat nyújt ennek a birtok-tömbnek a kiterjedéséről és az azon lévő vállalatok forgalmáról az a körülmény, hogy a bécsi központi jószág-igazgatóság alkalmazottjainak száma meghaladja az ötszázat és hogy az uradalmak légió munkásai fölött mintegy ötezer felügyelő közeg áll.

„Soha — örökké.”

Irta: Pákozdy András.

(Folytatás.)

Lehet-e valami fenségebb látvány, mint egy asszony, mikor egy férfit nem szeretni, feledni, lemondani tanít. Isten! csodálatosak utaid, hogy sokszor, mikor oltani akarsz, akkor gyújtod fel legnyomorultabb teremtedet, az embert, kit érezni megtanítottál azzal a te kimondhatatlanul jó, kimondhatatlanul mélyen érző Isten-lelkéddel. Hát tanítasz te lemondani egy férfit az által, kinek bolondjává tette legátkosabb teremtnyed, az érző szív? Mondjon hát le, mikor maga előtt látja azt, arczán érzi annak bűvös lehelletét, látja az izgalomtól pihegő két keblét, hallja hangjának bódító zenéjét!?

Mondjon hát le, mikor az maga kéri erre s az alatt a nő szemepárjának egyike csillog, csábítja, hogy öleld, hogy ragadd fel, hogy rohadj vele bárhova, a kárhozatba, le a poklok ezer ördöge, kinja közé, de legalább ott is a tied lesz. Isten! Atyánk! jó vagy, de néha mégis felelte megpróbáld legnyomorultabb teremtnyed-t, kit pedig a teremtés koronája névvel gonyolnak.

Leon sem hallott már semmit a nő beszédjének végéből; szemébe egy vértenger tódult, melyen át minden csillárláng egy égő szívnek tünt fel előtte s a szilaj keringő hangja meg mint a végítélet trombitájának hangja zúgott fülébe tompán, előtte meg a szép, gyönyörű asszony, mint a végítélet kérlelhetetlen bírója, a mint kimondja a szörnyű büntetést: Ember, feledd a szerelmet, mit szív tanácsol s mely, szívet repezt s tanulj lemondani, mely szívet gyógyít!?

Kezei önkénytelenül ragadták meg Gizella fehér kezét s elfuladt, tompa hangon, mintha egész hegy sulyosodnék mellére, hörögte elfuló tompa hangon kérve, majd szinte fenyegetve:

— Feledjen hát Gizella s ne is próbáljon szeretni soha, soha!?

Soha, soha!... bangzott miként a visszhang a szép asszonynak sohajtása már inkább mint szava s a rideg ész sem tagadhatta meg ennek az ólomszínűvé vált arczu férfinak látásától azt a pár könyvet, mely ott csillogott drága gyöngyként a szép asszony még szebb szemében...

Soha, soha.... fuldokolta mintegy gépiesen ismételve Leon s kitántorgott a közeli ajtón tört szívvvel, tépett lélekkel.

A szép asszony pedig fájt mosolylyal ajkán, könyvelt szemekkel nézett a boldogtalan után. Tán még haragudott is már arra a köszivre. A cigány hurja is azt zokogta: Ugy elfelejta, mintha nem is láttál volna sohasem.

Soha, soha....

* * *

Azt mondta hát, hogy feledjem benne a szeretni való asszonyt s csak a társalgásra jó barátot nézzem, — jó, hát elfeledem egészen, el arczát, el alakját, el azt a kegyetlen köszívét, de feledjenek el engem is, ha már Isten

Budapestről Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező sz. v. reggel 8 ó. 25 p.
 az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 2 ó. 10 p.
 az éjtel 2 ó. 40 " " sz. v. este 7 ó. 10 p.
 " " 2 " 40 " erk. sz. v. (P-Ladányig
 gy. v. átszállással) este 9 ó. 15p.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u. 1 ó. 50 p.
 a déli 12 ó. 36 " " sz. v. este 8 ó. 15 p.
 az este 10 ó. 31 " " reggel 5 ó. 50 p.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.****Értesítés!**

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyváradai Berger Dániel több világiállításon kitüntetett **élesztő gyártmányából, egyedüli és állandó raktárt bírok és t. vevőimnek — mindennap friss élesztővel —** szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szíves megrendelésüket

KOHN LAJOS,Nagy-Matvan-utca 1099. szám
Mayer Ferenczféle ház.

A közgazdasági bank részvény-társaság III. évi rendes közgyűlését

1895. évi márczius hó 3-án délután 3 órakor
tartja meg

Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal vagy a társulat pénztáránál, vagy Budapesten a magyar és ipar és kereskedelmi banknál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1894. évi üzletről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán.
 3. Határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
 4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat hozatal.
 5. Az igazgatóság tagjai évi díjazásának megállapítása 3 évre.
 6. Az igazgató tanács tagjai napi díjainak megállapítása 3 évre.
 7. Hét igazgatósági tag választása 3 évre.
 8. Tizennyolcz igazgató-tanács tag választása 3 évre.
 9. Egy leköszönt felügyelő bizottsági tag helyének betöltése 1 évre.
- Debreczenben, 1895. február 10-diki ülésünkből.

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

VAN

szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig FRANCISCS VINCZE czég alatt fennálló gyógyszerárú és illatszer üzletemhez társul

JÓNA GYULA okl. gyógyszerészt felvettem,

s a mai naptól kezdve mint Franciscs és Jóna jegyzünk s üzletünket folyó évi márczius hó 1-től

FRANCISCS és JÓNA

czég alatt fogjuk folytatni.

Midőn a t. cz. közönség becses pártfogását kérjük, egyuttal ajánljuk legelső minőségű eredeti francia, angol és német illatszerünket, arcz üdítők, arcz krémek, hölgy porok, mindennemű hajnövesztő, hajfestő és hajbulla elleni szereinket; gyógy- és pipere-szappanok, szájvizek, fogporok, fogpépek és fogkefék, vaselin és Glycerin-készítmények mindennemű csúz és köszvény elleni folyadékokat — szóval ajánljuk — kitünő minőségű illatszer és pipere gyógyászati és háztartási czikkeinket, melyeknek

legolcsóbb beszerzési forrása csakis

nálunk az első gyógyszerárú (drogueria) és illatszer-üzletben található fel. Kereskedelmi akadémia, nagy templom mellett.

Debreczen, 1895. február 28.

Tisztelettel

FRANCISCS és JÓNA.